

Kunnan kotoutumisohjelmaa eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kuvaava asiakirja

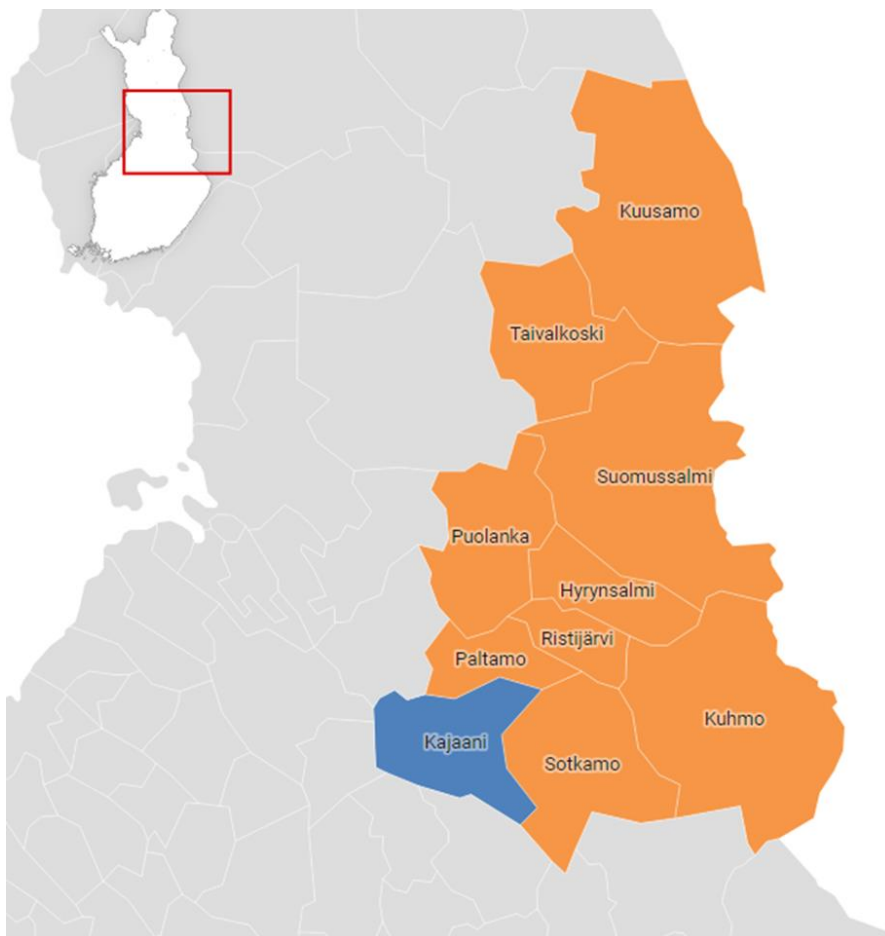
Kotoutumisohjelmaan ja sen laatimiseen vaikuttavat monet alueelliset ja paikalliset tekijät, eivätkä kaikki lomakkeen kohdat välttämättä sovellu kaikkiin tilanteisiin. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisohjelman mukaisten palveluiden järjestämisestä. Kunta voi järjestää ja toteuttaa palveluitaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen, muiden kuntien ja/tai hyvinvointialueen kanssa. Kotoutumisohjelman palvelut on kuvattava yhteistyössä kunnan työvoimaviranomaisen kanssa ja asiakirja sisältää myös työvoimaviranomaisen palvelut. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma tehdään aina yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Kunnan kotoutumisohjelman vähimmäisisällöstä säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023). Kotoutumisohjelmaan sisältyvät vähintään alla kuvatut palvelut (kohdat 1–6). Kunta voi sisällyttää kotoutumisohjelmaan myös muita palveluita (kohta 7).

Kunta tai kunnat:

Kainuu-Koillismaan työllisyysalue laatii yhteisen työllistämislähtöisen kotoutumisohjelman.

Työllisyysalueeseen kuuluvat kaikki Kainuun kunnat (Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi) sekä Kuusamon kaupunki ja Taivalkosken kunta

Kainuu-Koillismaan työllisyysalue (Kartta: Kuntaliitto, lähde: TEM)

Kunnassa/kunnissa kotoutumisohjelmaa koordinoiva taho:

Kajaani: Työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö Milla Tikkanen, milla.tikkanen@kajaani.fi
Kotoutumispalveluiden koordinaattori Karoliina Homanen, karoliina.homanen@kajaani.fi,
0406184255

Suomussalmi: Hallintopalvelut, asettautumispalvelut, Tytti Matero, maahanmuutto-ohjaaja,
tytti.matero@suomussalmi.fi

Sotkamo: Työllisyysasiantuntija Marjo Leinonen, marjo.leinonen@sotkamo.fi

Kuhmo: Elinvoimapaalvelut, Pekka Horttanainen, elinkeinopäällikkö,
pekka.horttanainen@kuhmo.fi

Taivalkoski: Hallintopalvelut, palveluohjaaja Tanja Meskus, tanja.meskus@taivalkoski.fi

Puolanka: Hallinto- ja elinvoimapaalvelut, Työvoimakoordinaattori Erja Helttunen,
erja.helttunen@puolanka.fi

Kuusamo: Kansainväliset palvelut, maahanmuuttokoordinaattori Raisa Kuusisto,
raisa.kuusisto@kuusamo.fi

Hyrnsalmi:

Paltamo:

Ristijärvi:

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Kotoutumisohjelma on laadittu tai päivitetty (päivämäärä):

Kotoutumisohjelman ja/tai sitä kuvaavan asiakirjan laatimiseen osallistuvat yhteistyökumppanit:

Kunta voi asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on seurata kotoutumisohjelman toteutumista, ja ehdottaa siihen muutoksia tarvittaessa.

Kotoutumisohjelman laadintaan ovat osallistuneet hyvinvointialueet (Kainuun HVA ja Pohde), Kela, ELY, kolmannen sektorin toimijat, Kajaanin kaupungin maahanmuuttajaneuvosto, Kuusamon kaupungin kotouttamisverkosto, Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos ja muut oppilaitokset.

Asetetaan yhteistyöryhmä Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen kuntien kesken kotoutumisen edistämisen asioissa.

Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:

Miten kotoutumisohjelma on kunnassa laadittu? Millaista asiakasviestintää kotoutumisohjelmasta tehdään? Miten sen toteutumista seurataan jatkossa?

Kotoutumisohjelman laadinta aloitettiin elokuussa 2024 kuntien edustajien kesken ja myöhemmin mukaan kutsuttiin eri yhteistyötahot. Syyskuun alussa saimme käyttöön KEHA-keskuksen julkaiseman valmispohjan, joka siirrettiin Word-tiedostoon yhteiselle Teams-alustalle työstettäväksi. Säännöllisissä Teams-palaverieissa on katsottu yhdessä missä mennään ja sovittu miten työstämistä jatketaan. Jokainen kunta täydentää kotoutumisohjelmaan omaa kuntaansa koskevat kuvaukset palveluista, vastuutahoista ja yhteistyöstä.

Sovitaan yhteisesti viestinnästä, miten viestitään asiakaskunnalle ja muille kuntalaisille kotoutumisohjelmasta ja sen sisällöstä.

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan käsittely- ja hyväksymisprosessi kunnassa: (ei pakollinen)

Jokainen kunta päättää itse, miten toimii asian kanssa.

Kajaani: Tiedoksi työllisyysjaostolle joulukuussa -24.

Kuusamo: Tulevaisuuslautakunta käsittelee 21.11.24

Suomussalmi: Kunnanhallitus käsittelee 11/2024

Puolanka: Kunnan johtoryhmä käsittelee 11/2024

Taivalkoski: Kunnanhallitus käsittelee 18.11.2024.

Seuraaviin kohtiin jokainen kunta kuvaa omalta osaltaan miten palvelu järjestetään, vastuutaho & yhteistyö:

Alla on kuvattu, miten kunnassamme on suunniteltu toteutettavaksi ja järjestettäväksi:

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

1.1.2025 alkaen alkukartoituksen korvaa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, jonka tavoitteena on tehostaa alkuvaiheen kotoutumista ja ohjausta kotoutumista ja työllistymistä tukeviin palveluihin. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin sisältyy alkuhaastattelu ja tarvittaessa tarkempia toimenpiteitä, kuten asiantuntija-arviointeja.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinneissa arvioidaan muun muassa

- maahanmuuttajan osaaminen,
- työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet ja
- koulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet.

Arvioinnin aikana selvitetään maahanmuuttajan tavoitteet ja toiveet, aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito, työllistymisen ja kotoutumisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky sekä muut työllistymiseen ja kotoutumiseen merkittävästi vaikuttavat tekijät. Monialaisessa arvioinnissa arvioidaan lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon ja kuntoutuksen tarpeet.

Kunnan tai työvoimaviranomaisen on laadittava osaamisen ja palvelutarpeen arviointi monialaisesti yhdessä hyvinvointialueen kanssa

- kiintiöpakolaisille
- alaikäisenä ilman huoltajaa tulleille
- ihmiskaupan uhreille
- toimeentulotukea muuten kuin tilapäisesti saaville
- muille henkilöille, joiden palvelutarve edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen järjestämistä kuuluviin palveluiden yhteensovittamista.

Kunta tai työvoimaviranomainen kutsuu hyvinvointialueen mukaan monialaisen palvelutarpeen arvioinnin laatimiseen. Kunta tai työvoimaviranomainen voi kuitenkin laatia arvioinnin ilman hyvinvointialuetta, jos on ilmeistä, että maahanmuuttajalla ei ole kotoutumiseen liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeita.

(Kuvaus täältä: <https://kotoutuminen.fi/koto24-usein-kysytyt-kysymykset>)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Kajaani: Vieraskielisten niin työnhakijana olevien kuin muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluissa Kajaanin kaupungintalolla.

Kuusamo: Vieraskielisten niin työnhakijana olevien kuin muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluissa Kuusamon kaupungintalolla.

Suomussalmi: Vieraskielisten työnhakijoiden palvelut järjestetään työllisyyspalveluissa Suomussalmen kunnantalolla ja muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään hallintopalveluiden maahanmuuttopalveluissa Suomussalmen kunnantalolla.

Puolanka: Vieraskielisten niin työnhakijana olevien kuin muiden kotoutuja-asiakkaiden lakisääteiset palvelut ostetaan Suomussalmen kunnan työllisyys- ja hallintopalveluilta, ja järjestetään lähipalveluna, Puolangan kunnantalolla, hallinto- ja elinvoimapalveluissa.

Taivalkoski: Vieraskielisten, jotka eivät asioi suomeksi, työnhakija-asiakkaiden palveluista vastaa Kuusamon kaupunki. Muiden kotoutuja-asiakkaiden palveluista vastaa Taivalkosken kunnan hallintopalvelut. Työnhakija-asiakkaiden palveluita voidaan asiakaskohtaisesti järjestää lähipalveluna Kuusamossa tai Taivalkoskella tai hybridimallilla Taivalkoskella: asiakas Taivalkosken kunnan hallintopalveluiden palveluohjaajan luona ja etäyhteys Kuusamoon. Taivalkoskella asiakkaiden tapaamiset kunnan asiointipisteen ja työllisyyspalveluiden tiloissa, Kauppatie 19.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Kajaani: Työnhakija-asiakkaiden kohdalla osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa asiakkaan oma työllisyysohjaaja työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluista. Muiden kotoutuja-asiakkaiden osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnista vastaa kotoutumispalveluissa asiakkaan oma työntekijä.

Kuusamo: Työnhakija-asiakkaiden osalta osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa työllisyysohjaaja, muiden kotoutuja-asiakkaiden osalta kotoutumisohjaaja.

Suomussalmi: Työnhakija-asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa vieraskielisten henkilöasiakaspalvelusta vastaava elinvoimapalveluiden työllisyysohjaaja asiakkaan kanssa. Muiden kotoutuja-

asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa hallintopalveluiden maahanmuutto-ohjaaja yhdessä asiakkaan kanssa.

Puolanka: Ostopalveluna hankittavan työnhakija-asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tekee vieraskielisten henkilöasiakaspalvelusta vastaava Suomussalmen kunnan elinvoimapalveluiden työllisyysohjaaja, asiakkaan kanssa. Samoin ostopalveluna hankittava muiden kotoutuja-asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tekee Suomussalmen kunnan hallintopalveluiden maahanmuutto-ohjaaja, yhdessä asiakkaan kanssa.

Taivalkoski: Työnhakija-asiakkaiden osalta osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa Kuusamon kaupungin työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut. Muiden kotoutuja-asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista vastaa Taivalkosken kunnan hallintopalveluiden palveluohjaaja.

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

Kajaani: Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin kutsutaan mukaan Kainuun hyvinvointialueelta Aikuisten sosiaalityössä työskentelevä sosiaaliohjaaja.

Kuusamo: Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin kutsutaan mukaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta työikäisten sosiaalipalveluiden sosiaaliohjaaja.

Suomussalmi: Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin kutsutaan mukaan Kainuun hyvinvointialueelta aikuisten sosiaalityössä työskentelevä sosiaaliohjaaja.

Puolanka: Ostopalveluna hankittava monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tekee Suomussalmen kunnan viranhaltijat, yhteistyössä Kainuun hyvinvointialueen aikuisten sosiaalityön sosiaaliohjaajien kanssa.

Taivalkoski: Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin kutsutaan mukaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta työikäisten sosiaalipalveluiden sosiaaliohjaaja.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kajaani: Olemme päivittämässä yhteistä työnjako-ohjetta kunnan ja Kainuun hyvinvointialueen välillä koskien kuntaan muuttavia kotoutuja-asiakkaita. Työnjako-ohjetta päivittäessä huomioidaan uuden kotoutumislain mukanaan tuomat tehtävät sekä myös määritellään vastuutahot osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin osalta. Työnjako-ohje koskee myös Suomussalmen kuntaa. Säännölliset yhteistyöpalaverit selkeämmän työnjaon sopimiseksi kunnan ja HVA:n välillä.

Kuusamo: Työnjako-ohje tullaan päivittämään vuoden 2025 aikana.

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tai sen monialaisen version perusteella kunta tai työvoimaviranomainen laatii maahanmuuttajalle kotoutumissuunnitelman tai sen monialaisen version yhdessä hyvinvointialueen kanssa tarpeen mukaisesti.

(Kuvaus täältä: <https://kotoutuminen.fi/koto24-usein-kysytyt-kysymykset>)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Kajaani: Vieraskielisten niin työnhakijana olevien kuin muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluissa Kajaanin kaupungintalolla.

Kuusamo: Vieraskielisten työnhakijoiden ja muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluissa Kuusamon kaupungintalolla.

Suomussalmi: Vieraskielisten työnhakijoiden palvelut järjestetään työllisyyspalveluissa Suomussalmen kunnantalolla ja muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään hallintopalveluiden maahanmuuttopalveluissa Suomussalmen kunnantalolla.

Puolanka: Vieraskielisten niin työnhakijana olevien kuin muiden kotoutuja-asiakkaiden lakisääteiset palvelut ostetaan Suomussalmen kunnan työllisyys- ja hallintopalveluilta, ja järjestetään lähipalveluna, Puolangan kunnantalolla, hallinto- ja elinvoimapalveluissa.

Taivalkoski: Vieraskielisten, jotka eivät asioi suomeksi, työnhakija-asiakkaiden palveluista vastaa Kuusamon kaupunki. Muiden kotoutuja-asiakkaiden palveluista

vastaa Taivalkosken kunnan hallintopalvelut. Työnhakija-asiakkaiden palveluita voidaan asiakaskohtaisesti järjestää lähipalveluna Kuusamossa tai Taivalkoskella tai hybridimallilla Taivalkoskella: asiakas Taivalkosken kunnan hallintopalveluiden palveluohjaajan luona ja etäyhteys Kuusamoon. Taivalkoskella asiakkaiden tapaamiset kunnan asiointipisteen ja työllisyyspalveluiden tiloissa, Kauppatie 19.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Kajaani: Työnhakija-asiakkaiden kohdalla kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa asiakkaan oma työllisyysohjaaja. Muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa kotoutumispalveluissa asiakkaan oma työntekijä.

Kuusamo: Työnhakijoiden kotoutumissuunnitelmien laatimisesta vastaa asiakkaan oma työllisyysohjaaja. Muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa kotoutumisohjaaja.

Suomussalmi: Työnhakija-asiakkaiden kotoutumissuunnitelmien laatimisesta vastaa vieraskielisten henkilöasiakaspalvelusta vastaava elinvoimapalveluiden työllisyysohjaaja. Muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa hallintopalveluiden maahanmuutto-ohjaaja.

Puolanka: Ostopalveluna hankittavan työnhakija-asiakkaiden kotoutumissuunnitelmien laatimisesta tekee vieraskielisten henkilöasiakaspalvelusta vastaava Suomussalmen kunnan elinvoimapalveluiden työllisyysohjaaja. Samoin ostopalveluna hankittava muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumissuunnitelman laatimisen tekee Suomussalmen kunnan hallintopalveluiden maahanmuutto-ohjaaja.

Taivalkoski: Työnhakija-asiakkaiden kotoutumissuunnitelmien laatimisesta vastaa Kuusamon kaupungin työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut. Muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumissuunnitelmien laatimisesta vastaa Taivalkosken kunnan hallintopalveluiden palveluohjaaja.

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

Kajaani: Monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen kutsutaan mukaan Kainuun hyvinvointialueelta Aikuisten sosiaalityössä työskentelevä sosiaaliohjaaja.

Kuusamo: Monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen työikäisten palveluiden sosiaaliohjaaja.

Suomussalmi: Monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen kutsutaan mukaan Kainuun hyvinvointialueelta aikuisten sosiaalityössä työskentelevä sosiaaliohjaaja.

Puolanka: Ostopalveluna hankittava monialaiseen kotoutumissuunnitelman laatimiseen tekee Suomussalmen kunnan viranhaltijat, yhteistyössä Kainuun hyvinvointialueen aikuisten sosiaalityön sosiaaliohjaajien kanssa.

Taivalkoski: Monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen työikäisten palveluiden sosiaaliohjaajan kanssa.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kajaani: Olemme päivittämässä yhteistä työnjako-ohjetta kunnan ja Kainuun hyvinvointialueen välillä koskien kuntaan muuttavia kotoutuja-asiakkaita. Työnjako-ohjetta päivittäessä huomioidaan uuden kotoutumislain mukanaan tuomat tehtävät sekä myös määritellään vastuutahot osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin osalta. Työnjako-ohje koskee myös Suomussalmen kuntaa.

Kuusamo: Kaupungin ja hyvinvointialueen työnjako-ohje tullaan päivittämään vuoden 2025 aikana.

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

Kunta tai työvoimaviranomainen järjestää kotoutuja-asiakkaille monikielisen yhteiskuntaorientaation mahdollisuuksien mukaan heidän äidinkiellään tai muutoin hyvin osaamallaan kielillä. Yhteiskuntaorientaatiossa maahanmuuttaja saa tietoa ja pääsee keskustelemaan esimerkiksi suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen toiminnasta, asumisesta, elämisestä sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista. Valtioneuvoston asetuksella tullaan säätämään tarkemmin monikielisen yhteiskuntaorientaation sisällöstä ja toteuttamisesta vuoden 2024 aikana.

(Kuvaus: <https://kotoutuminen.fi/koto24-usein-kysytyt-kysymykset>)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Työllisyysalueen kunnat pyrkivät hankkimaan ja toteuttamaan monikielisiä yhteiskuntaorientaatioita mahdollisuuksien mukaan yhdessä ja tarpeen mukaan myös yli työllisyysaluerajojen. Kunnilla on myös mahdollisuus hankkia monikielistä yhteiskuntaorientaatiota itsenäisesti.

Kohderyhmään kuuluvat kiintiöpakolaiset, tilapäistä suojelua saavat, turvapaikkaprosessin/perheenyhdistämisen kautta oleskeluluvan saaneet, työ- ja opiskeluperäisten maahanmuuttajien puoliset.

Kajaani: Monikielisen yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä ovat kiintiöpakolaiset, tilapäistä suojelua saavat, turvapaikkaprosessin/perheenyhdistämisen myötä oleskeluluvan saaneet, työ- ja opiskeluperäisten maahanmuuttajien puoliset...

Kuusamo: Monikielisen yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä Kuusamossa ovat kiintiöpakolaiset, tilapäistä suojelua saavat, kansainvälistä suojelua saavat ja heidän perheenjäsenensä, jotka ovat muuttaneet kuntaan perheenyhdistämisprosessin kautta sekä työperäisten muuttajien puoliset.

Suomussalmi: Kohderyhmiä kiintiöpakolaiset, työperäisten maahanmuuttajien puoliset sekä perhesyistä muuttaneet.....

Puolanka: Monikielisen yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä Puolangalla ovat pääasiassa tilapäistä suojelua saavat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä.

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Tarve vaihtelee esimerkiksi kuntaan vastaanotettavista kiintiöpakolaisista johtuen. Jatkossa yhteiskuntaorientaatiota tullaan mahdollisesti järjestämään ainakin ukrainan, venäjän, arabian, vietnamin, thain, swahilin ja kinyaruandan kielillä. Tarve arvioidaan kuntakohtaisesti.

ukraina tai venäjä, arabia, vietnam, thai, englanti

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille?

Asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Palvelutarve arvioidaan kunnassa.

Suomussalmi: Ohjautuessa palveluihin kuntaan muuttaessa.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Kajaani: Monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisestä vastaa työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut.

Kuusamo: Kuusamossa yhteiskuntaorientaation järjestämisestä vastaa tulevaisuustoimialan työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa? Nimeä yhteistyötahot.

Yhteistyötä tehdään niin työllisyysalueen sisällä kuin yliaalueellisesti riippuen kieliryhmistä ja ryhmien koosta. Uusia kiintiöpakolaisryhmiä vastaanottaessa pyydetään alueen ELY-keskuksilta tietoa siitä, mihin muihin kuntiin vastaanotetaan ryhmiä samasta otosta.

4. Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille?

Työllisyysalue kilpailuttaa verkkokokotokoulutuksen kaikille työllisyysalueen kunnille.

Kajaani: Koulutuksen toteuttajana on Kainuun ammattiopisto (KAO). Kotoutumiskoulutus on puhepainotteista, käytännönläheistä, työelämälähtöistä ja toteutetaan lähiopetuksena. Koulutuksessa tarjotaan peruspolun lisäksi tuettua opiskelua sekä hitaammin, että nopeammin eteneville opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. Koulutukseen sisältyy työssäoppimista, joka voi toteutua myös koulutuskokeiluna KAOlla. Koulutus kestää maksimissaan 250 päivää. Kotoutumiskoulutusta on suunniteltu yhteistyössä Kajaanin kaupungin työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden kanssa asiakkaiden palvelutarve huomioiden.

Suomussalmi: Kianta-opisto järjestää kotoutumiskoulutusta lähiopetuksena.

Kuusamo: Vastuukunta järjestää kotoutumiskoulutuksen kuusamolaisille työnhakija-asiakkaille. Koulutuksen toteuttaa Kainuun ammattiopisto lähiopetuksena Kuusamossa.

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille?

Kielitaidon päättöttestaus (KotoL 26 §):

Miten päättötestauksen järjestäminen toteutetaan?

Kielitaidon päättöttestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

Kajaani ja Kuusamo: Koulutusliikelaitos (KAO)

Suomussalmi: Kianta-Opisto

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus? Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Kajaani: Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta järjestetään Kaukametsän opistolla. Lisäksi Kainuun Opistolla osana aikuisten perusopetusta lukutaitovaihetta, joka sisältää luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Kainuun Opisto sijaitsee Mieslahdessa, Paltamossa.

Kuusamo: Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta Kuusamossa järjestää kasvatus- ja sivistystoimiala osana aikuisten perusopetusta.

Suomussalmi: Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta järjestetään Kianta-Opistolla.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

Kuusamo: Matalan kynnyksen kielikahvila kaupungintalolla kerran viikossa.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Kuvaa tarvittaessa ohjauksen ja neuvonnan järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

Kajaani: Matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa tarjotaan kaikille kunnan vieraskielisille Kajaani Infossa, joka sijaitsee Kajaanin kaupungintalolla. Lisäksi on tarpeen mukaan mahdollista varata aika työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluihin asiantuntijalle. Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut huolehtivat yleisneuvonnasta ja ohjaavat tarvittaessa asiakkaan sille vastuuviranomaiselle, jolle ohjaus- ja neuvontavastuu kuuluu.

Työnhakija-asiakkaiden kohdalla oma työllisyysohjaaja antaa yksilöllistä ohjausta, tukee työnhaussa ja neuvoo työttömyyteen liittyvissä viranomaisasioissa. Työllisyysohjaaja ohjaa palveluihin ja seuraa tilanteen edistymistä.

Kotoutumispalvelut vastaavat kiintiöpakolaisten, turvapaikkaprosessin tai perheenyhdistämisen kautta oleskeluluvan saaneiden, tilapäistä suojelua saavien kuntaan muuttaneiden sekä ilman huoltajaa alaikäisenä Suomeen saapuneiden oleskeluluvan saaneiden asiakkaiden alkuvaiheen kotoutumisen ohjauksesta ja neuvonnasta. Monella asiakkaalla voi olla oma nimetty työntekijä niin kotoutumispalveluissa kuin työllisyyspalveluissakin.

Asettautumispalvelut vastaavat opiskelun tai työn vuoksi Kajaaniin muuttaneiden vieraskielisten asiakkaiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Kuusamo: Kuusamossa maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut Kuusamon kaupungintalolla. Ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa joko työllisyysohjaaja, kotoutumisohjaaja tai muu yksikön työntekijä tarpeesta riippuen (esim. Työllisyyskoordinaattori, hanketyöntekijät). Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut huolehtivat yleisneuvonnasta ja ohjaavat tarvittaessa asiakkaan sille vastuuviranomaiselle, jolle ohjaus- ja neuvontavastuu kuuluu. Asettautumispalvelut vastaavat opiskelun, työn ja perhesiteen perusteella kuntaan muuttaneiden henkilöiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Suomussalmi: Työnhakija-asiakkaiden kohdalla oma työllisyysohjaaja antaa yksilöllistä ohjausta, tukee työnhaussa ja neuvoo työttömyyteen liittyvissä viranomaisasioissa. Työllisyysohjaaja ohjaa palveluihin ja seuraa tilanteen edistymistä.

Maahanmuuttopalvelut vastaavat kiintiöpakolaisten, turvapaikkaprosessin tai perheenyhdistämisen kautta oleskeluluvan saaneiden ja tilapäistä suojelua saavien kuntaan muuttaneiden oleskeluluvan saaneiden asiakkaiden alkuvaiheen kotoutumisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Taivalkoski: Taivalkosken kunnan hallinnon palveluohjaaja antaa ajanvarauksella yleistä ohjausta ja neuvontaa kaikille Taivalkoskelle muuttaneille työllisyyspalveluiden ja asiointipisteen tiloissa, Kauppatie 19.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

Kuusamo: Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut vastaavat kotoutumisohjelman aikaisesta matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta. Muut viranomaiset vastaavat osaltaan omiin palveluihinsa liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Taivalkoski: Taivalkoskelaisten vieraskielisten työnhakijoiden kotoutumisohjelman aikaisesta ohjauksesta ja neuvonnasta kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa vastaa Kuusamon kaupunki. Muiden vieraskielisten kotoutumisohjelman aikaisesta ohjauksesta ja neuvonnasta kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa vastaa Taivalkosken kunta.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kuusamo: Yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa tiivistetään ja yhteisiä tapaamisia pidetään säännöllisesti. Työnjako-ohje päivitetään vuonna 2025.

7. Muut kunnan järjestämävastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämävastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista. Kuvaa tarvittaessa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Mitä muita kunnan järjestämävastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Kuusamo: Kerran viikossa järjestetään matalan kynnyksen kielikahvila kaupungintalolla. Asiakkaille tarjotaan mahdollisuutta edulliseen kausikorttiin liikuntahallille sekä Kaiku-korttiin, joka oikeuttaa pääsyyn kulttuuritapahtumiin.

Taivalkoski: Taivalkosken kunta järjestää nuorisotyön, kulttuurin ja liikunnan palveluita maahanmuuttajille yhdenvertaisin perustein muun väestön kanssa. Taivalkosken kunta on mukana Kaikukortti-verkostossa.

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi? (Esimerkiksi järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.)

Suomussalmi: Kunta tukee järjestötoimintaa vuosittain haettavalla kotoutumis- ja yhdenvertaisuusavustuksella. Maahanmuuttopalvelut koordinoi kotoutumista tukevaa järjestötoimintaa ja yhteistyötä. Kaikille uusille kuntalaisille on tarjolla kulttuuripassi, joka oikeuttaa maksuttomiin sisäänpääsyihin kulttuuritapahtumiin.

Kuusamo: Kuntaan muuttaneiden kiintiöpakolaisten kanssa käydään tutustumassa Kumppanuustalo Nuotan toimintaan ja sen tarjoamiin osallistumismahdollisuuksiin. Tutustumista tehdään myös muuhun paikkakunnan harrastustoimintaan (Kuusamo-opisto, musiikkiopisto, urheiluseurat, Harrastamisen Kuusamon malli). SPR Kuusamon osasto pyrkii järjestämään uusille kiintiöpakolaisperheille ystäväperheet, jotka tukevat uuteen kotikaupunkiin asettautumisessa ja kotoutumisessa. Lisäksi SPR järjestää matalan kynnyksen kansainvälisen klubin joka maanantai sekä liikuntavuoron kerran viikossa.

Taivalkoski: Kansalaisopiston järjestämä kielikahvila noin kerran kuukaudessa.

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

Suomussalmi: Tarjotaan matalan kynnyksen työllistymismahdollisuutta omana palveluna kierrätysmyymälässä.

Kuusamo: Työllisyyspalvelut järjestää tarvittaessa hygieniosaamiskoulutusta ja -testejä. Yrittäjyyden edistämiseksi yhteistyötä tehdään Naturpoliksen kanssa esimerkiksi erilaisten koulutusten ja infojen muodossa. Työelämään liittyviin infoihin voidaan kutsua mukaan myös muita asiantuntijoita. StartUp Refugeesin Work Force- hanke järjestää Työelämä Suomessa- infoja asiakkaille mahdollisuuksien mukaan heidän omalla kielellään. Work & Stay – Kokonainen elämä Koillismaalla- hanke tarjoaa työelämätulkin tukea maahanmuuttaneiden työllistymisen tueksi. Tukea tarjotaan niin asiakkaalle kuin työnantajalle. Hanketyöntekijät tekevät CV:n asiakkaiden kanssa sekä tukevat työnhakutaidoissa.

Taivalkoski: Work & Stay - Kokonainen elämä Koillismaalla -hanke vuosina 2024-2025 tarjoaa yksilöllistä tukea maahanmuuttaneiden työllistymisen tueksi.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

Kuusamo: Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kuusamo: Tulevia koulutuksia suunnitellaan yhdessä

Vastuutaulukko:

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi		
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi		
Kotoutumissuunnitelma		
Monialainen kotoutumissuunnitelma		
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio		
Kotoutumissuunnitelma		
Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta		
Kunnan kotoutumisohjelman seuranta ja päivittäminen		

